Hoge
Gezondheidsraad

ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT BETREFFENDE HET VERVOER VAN GEVAARLIJKE GOEDEREN VAN DE KLASSE 7

JANUARI 2017
HGR NR 9373

.be

COPYRIGHT

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Hoge Gezondheidsraad
Victor Hortaplein 40 bus 10
B-1060 Brussel

Tel: 02/524 97 97
E-mail: info.hgr-css@health.belgium.be

Auteursrechten voorbehouden.
U kunt als volgt verwijzen naar deze publicatie:
Hoge Gezondheidsraad. Ontwerp van koninklijk besluit betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen van de klasse 7. Brussel: HGR; 2017. Advies nr. 9373.

De integrale versie van dit advies kan gedownload worden van de website: **www.hgr-css.be**

Deze publicatie mag niet worden verkocht.

Hoge Gezondheidsraad

ADVIES VAN DE HOGE GEZONDHEIDSRAAD nr. 9373

Ontwerp van koninklijk besluit betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen van de klasse 7

This report aims at providing the Minister of Security and home affairs with specific recommendations on a draft Royal Decree on the transport of dangerous goods of class 7 and related drafts for implementation decrees of the Federal Agency for Nuclear Control

Versie gevalideerd op het College van januari 2017- onder embargo[1]
Gepubliceerd op de website van de HGR in augustus 2019

Belangrijke opmerking

Dit advies werd uitgebracht naar aanleiding van een aanvraag van het FANC ontvangen op 9 augustus 2016 betreffende een *ontwerp van koninklijk besluit (KB) betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen van de klasse 7*. Zoals voor alle adviezen van de Raad over wettelijke documenten in voorbereiding door de overheid, gold ook voor dit advies een embargo tot de officiële publicatie van het document in kwestie (Huishoudelijk reglement: hoofdstuk 5, art.40 §3: Adviezen betreffende het opstellen van nieuwe reglementering worden slechts bekendgemaakt na akkoord van de Minister).

Dit KB is ondertussen gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 30.10.2017 (KB van 22 oktober 2017). We willen er de lezer dan ook op wijzen dat de aanbevelingen in dit advies het ontwerp van KB betroffen dat aan de HGR was voorgelegd, en niet het KB zoals het is gepubliceerd en eventueel door de aanvrager is aangepast op basis van dit advies. In de definitieve officiële documenten worden immers doorgaans wijzigingen aangebracht naar aanleiding van de adviezen van de Raad en andere adviesorganen die tijdens het wetgevingsproces zijn geraadpleegd.

Om de gepubliceerde definitieve KB's te raadplegen, verwijzen we de lezer naar de website van het Belgisch staatsblad:

http://www.ejustice.just.fgov.be/doc/rech_n.htm

[1] De Raad behoudt zich het recht voor om in dit document op elk moment kleine typografische verbeteringen aan te brengen. Verbeteringen die de betekenis wijzigen, worden echter automatisch in een erratum opgenomen. In dergelijk geval wordt een nieuwe versie van het advies uitgebracht.

I INLEIDING EN VRAAGSTELLING

De Hoge Gezondheidsraad (HGR) heeft op 9 augustus 2016 een adviesaanvraag ontvangen van de Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken betreffende een ontwerp van koninklijk besluit (KB) betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen van klasse 7.

Het ontwerp beoogt de vervanging van het Hoofdstuk VII – Vervoer van radioactieve stoffen - van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, de werknemers en het leefmilieu tegen de gevaren van ioniserende stralingen (ARBIS). Het ontwerp omvat tevens de omzetting van de richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 2008 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land voor wat betreft het vervoer van gevaarlijke goederen van de klasse 7. Daarnaast wordt eveneens in een gedeeltelijke omzetting voorzien, beperkt tot het vervoer van radioactieve stoffen, van Richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad van 5 december 2013 tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming tegen de gevaren verbonden aan de blootstelling aan ioniserende straling en houdende intrekking van de Richtlijnen 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/43/Euratom en 2003/122/Euratom.

Deze vervanging wordt noodzakelijk geacht omdat het bestaande vergunningsstelsel van het ARBIS voor het vervoer van radioactieve stoffen onvoldoende aangepast is aan de internationale context en regelgeving van het vervoer, met o.m. een aantal opdrachten voor de bevoegde overheid (FANC) en verantwoordelijkheden voor andere betrokkenen in de vervoersketen, waarvoor geen specifieke procedures of bepalingen in Hoofdstuk VII van het ARBIS zijn opgenomen. Het FANC kan die vereisten op vandaag enkel op een ongestructureerde wijze afdwingen via de vergunningsprocedures voor de vervoerders.
Dit ontwerp KB kwam tot stand na intensieve consultatie van de vervoerders, maar ook van diensten die verantwoordelijkheden dragen voor de uitbating van zeehavens en luchthavens en betrokken goederenafhandelaars.

Het ontwerp van koninklijk besluit wordt voorgelegd in samenhang met een aantal bijhorende ontwerpen van uitvoeringsbesluiten van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC). Een toelichtingsnota van het FANC vervolledigt de adviesaanvraag.

De bevoegde Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken vraagt het advies van de HGR over het ontwerp en bijhorende toelichting binnen een termijn van 3 maanden.

II CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

1 Conclusies

De HGR is van oordeel dat het ontwerp KB een belangrijke lacune in de regelgeving voor het vervoer van radioactieve stoffen opvult. In algemene zin wordt de coherentie van de reglementering met de internationale modale vervoersreglementeringen sterk verbeterd. In het bijzonder voorziet het ontwerp in voorheen onbestaande procedures voor de implementatie van vereisten uit de internationale vervoersreglementering die betrekking hebben op taken toegewezen aan de bevoegde overheid. Het duidt de verantwoordelijken aan voor de informatie die krachtens die reglementering aan de bevoegde overheid dient overgemaakt te worden. Hierdoor verbetert de rechtszekerheid in belangrijke mate voor zowel de betrokken vervoersoperatoren als voor de bevoegde overheid zelf.
De HGR is het eens met de inhoudelijke keuzes die voor dit ontwerp gemaakt werden. De opsplitsing van essentiële basisvereisten en procedurebepalingen in het KB met het vastleggen van technisch inhoudelijke voorschriften in besluiten van het FANC is conform met de aanbevelingen van de recente internationale IRRS missie bij de Belgische bevoegde overheden. Deze werkwijze is bovendien noodzakelijk om de frequente aanpassingen in de modale reglementeringen vlot te kunnen implementeren. De HGR is wel van oordeel dat bevoegdheden die in het KB aan het FANC worden toegekend voldoende moeten gekaderd en omschreven worden.
De erkenning van de vervoerder, voorzien in de wet van 15 april 1994 (FANC wet), wordt in de regelgeving geïmplementeerd volgens een graduele benadering naargelang de complexiteit van de geviseerde transporten. Deze erkenningsplicht wordt uitgebreid naar alle fysiek bij het vervoer betrokken organisaties, onderbrekingssites en goederen afhandelaars betrokken bij het laden en lossen van vervoermiddelen op luchthavens en havenkaaien. Uitgewerkte stralingsbeschermingsprogramma's en beheerssystemen maken essentiële elementen uit van de erkenningsdossiers.
Een aantal transporten die vanuit het oogpunt hoeveelheden, potentieel tot stralingsbelasting, accumulatie van splijtstoffen en beveiliging aan nauwgezet toezicht en bijkomende voorwaarden kunnen onderworpen worden blijven eveneens aan het stelsel van individuele vergunningen onderworpen.
De verantwoordelijkheden van de afzenders bij het vervoer zijn afgedekt door de bepalingen van het ARBIS met betrekking tot de ingedeelde inrichtingen en bijhorende fysische controle en de verplichte tussenkomst van een daartoe opgeleide en erkende veiligheidsadviseur. De link met de overblijvende bepalingen van het ARBIS blijft volledig intact, in het bijzonder met de vereisten van het hoofdstuk III, dat de basisnormen inzake bescherming tegen blootstelling aan ioniserende stralingen, de fysische en medische controle, de opleidingsvereisten en de algemene beschermingsmiddelen omvat. Deze link kan nog explicieter gemaakt worden door in het toepassingsgebied van dit ontwerp KB expliciet te verwijzen naar de ARBIS bepalingen. Bovendien worden de opdrachten voor fysische controle met betrekking tot het vervoer, afhandelingsbedrijven en onderbrekingssites verduidelijkt door een aanvulling van de bepalingen in het ARBIS.

2 Aanbevelingen

Ontwerp KB

1. artikel 2 van dit ontwerp als volgt formuleren: ‘Onverminderd de bepalingen van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen is dit besluit van toepassing op….’.

2. een burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering dient deel uit te maken van erkennings- en vergunningsdossiers van vervoeroperatoren die rechtstreeks betrokken zijn bij het geheel van de vervoeroperaties, inclusief onderbrekingssites en afhandelingsbedrijven en geeft aan het FANC de mogelijkheid om dit te verifiëren.

3. de uitsluiting in ‘t algemeen van de ontlaad en laadoperaties van vervoermiddelen zonder verandering van vervoersmode van de erkenningsvereisten dient herzien te worden (definities art 5.24 en 5.25 en daarmee samenhangend implicaties doorheen het ontwerp)

4. het FANC dient grondig na te gaan onder welk regime externe vervoerders in opdracht van Defensie werken en na te gaan of een regeling voor externe werkers zoals bij de ingedeelde inrichtingen moet overwogen worden en hierover indien nodig akkoorden sluiten met defensie.

5. in artikel 4.7 de franse tekst als volgt verbeteren: "… n’est pas supérieure *à la valeur d’autre limite d’activité approuvée pour un envoi exempté*".

6. in de definitie van artikel 5.14 dient de verwijzing naar het ARBIS vervangen te worden door een verwijzing naar de vrijstellingstabellen van de internationale vervoersreglementeringen

7. Definitie voor veiligheidsoptiedossier in artikel 5.24 moet aangepast worden.

8. De HGR meent dat een nadere omschrijving van de aard en domeinen waarbinnen de bevoegdheid in artikel 12 kan uitgeoefend worden aangewezen is. Het FANC dient te overwegen om een mogelijkheid te voorzien voor de betrokken operatoren om gehoord te worden, desnoods zonder opschorting van de wijzigingen of nieuwe voorwaarden. Een alternatieve mogelijkheid bestaat erin om in beide alinea’s een inperking als volgt in te voeren: ‘… voorwaarden opleggen *die voortvloeien uit de ervaringsfeedback en/of specifieke omstandigheden*’.

9. De HGR meent dat een nadere omschrijving van de aard en domeinen aangewezen is waarbinnen de bevoegdheden van artikel 13 kunnen uitgeoefend worden.

10. artikel 16 in het Nederlands als volgt aanpassen: ‘…. Duits worden *opgesteld* … ‘

11. in artikel 22 beter specifiëren waarop het FANC zich zal baseren voor de indeling in UN groepen, door aan te vullen met “…rekening houdend met *de omvang en specifieke aard van* de risico’s…”.

12. Indien het de bedoeling is om de erkenning niet uitsluitend aan UN groepen te koppelen, zoals reeds blijkt uit het corresponderende ontwerp van uitvoeringsbesluit dan dient dit reeds in art. 22 van het ontwerp KB verduidelijkt te worden.

13. In artikel 25 de term '…gerechtvaardigd *wordt* …' ipv. '*is*' gebruiken. Dezelfde bemerking geldt voor meerdere artikels waarin de zinsnede voorkomt (o.a. art. 42,47 …)

14 In artikel 40 zijn minimale vereisten omtrent transporten die door het FANC aan vergunning worden onderworpen op hun plaats. Punt 2 kan daartoe aangevuld worden met: ' Deze omvatten minstens de transporten van nucleaire materialen die vanuit beveiligingsoogpunt tot de hoogste categorie behoren, het transport van radioactieve afvalstoffen geviseerd door het KB van 24 maart 2009 tot regeling van de invoer, de doorvoer en de uitvoer van radioactieve stoffen, en de radioactieve stoffen en deze waarvoor het FANC oordeelt dat deze aan specifieke voorwaarden en/of toezicht moeten worden onderworpen vanuit het oogpunt hoeveelheid, blootstellingspotentieel en criticaliteitsrisico.

15. Indien alle verdere verplichtingen verbonden aan een vergunning ook dienen te gelden voor transporten onder een goedkeuringscertificaat voor verzending dan dient deze assimilatie van een goedkeuringscertificaat voor het vervoer met de vergunning bijvoorbeeld op het einde van art. 40 te worden ingeschreven. Ofwel dient dit bij ieder afzonderlijke verplichting verduidelijkt te worden, ofwel dient men een bepaling in te voeren in het KB of in de betrokken uitvoeringsbesluiten die goedkeuringscertificaten voor verzending gelijkstellen met een vergunning.

16. In artikel 41 dient, met uitzondering van de éénmalige transporten, gesteld te worden dat aanvragen voor vergunning of goedkeuringscertificaat voor verzending onontvankelijk zijn indien de vervoerder niet beschikt over de erkenning die geldig is voor de betrokken UN identificatienummers voor deze stoffen.

17. De formuleringen In de laatste alinea van artikels 90 en 95 dienen geharmoniseerd te worden

18. FANC dient de termijnen voor het bekomen van een validatiecertificaat in Artikel 111 (en eveneens artikel 116) te herzien.

19. In artikel 112 dient enige omschrijving aangegeven te worden op welke basis het Agentschap opteert voor een validatiecertificaat dan wel voor een goedkeuringscertificaat. Bijvoorbeeld; het FANC kan opteren voor een validatiecertificaat wanneer het gaat om modellen van colli die initieel onder de unilaterale goedkeuring vielen, maar hetzij door bepalingen in modale reglementeringen en overgangsclausules tussen opeenvolgende versies van de reglementering aan bijkomende goedkeuringen onderworpen zijn.

20. In de artikels 117,118 en 119 dient eveneens de verlenging en wijziging van de goedkeuringscertificaten voorzien te worden.

21 In een artikel 119bis dient eveneens het hoorrecht voor de aanvrager in het KB te worden vastgelegd voor geval de goedkeuring onder de artikels 117,118 of 119 niet of slechts gedeeltelijk kan verleend worden.

22. In Artikel 137 moet in de opdrachten voor de fysische controle van vervoerders en organisaties betrokken bij de afhandeling in havens en luchthavens het toezicht op het laden en lossen worden ingevoegd.

23. In artikel 140 dient een overgangsmaatregel voor lopende aanvragen voor goedkeuringen overeenkomstig hoofdstukken 7 en 8 ingediend vóór inwerkingtreding van deze bepalingen te worden voorzien.

24. Artikel 140 7° alinea: schrijf: '… ambtshalve erkenning laat tenminste het vervoer toe …'

25. In Bijlage 6 dient het begrip ‘bestraalde kernbrandstof’ in functie van de te heffen retributies voldoende éénduidig gedefinieerd te worden, in het perspectief van de verschillende definities die in de KB ’s van 17 oktober 2011 en 24 maart 2009 reeds worden gehanteerd en waarnaar wordt verwezen in artikel 9 van het ontwerp van FANC besluit met betrekking tot hoofdstuk 4 van dit ontwerp KB.

Uitvoeringsbesluiten

26. FANC dient te overwegen om de globale verwijzing naar de artikels van het KB (met inbegrip van deze waarvoor het FANC geen modaliteiten moet vastleggen) in de ontwerpen van uitvoeringsbesluit te vervangen door een verwijzing per groep van uitvoeringsbepalingen naar het betrokken artikel van het KB om voor voldoende transparantie van de teksten te zorgen.

Uitvoeringsbesluit met betrekking tot hoofdstukken 7,8 en 9 van het KB

27. Incoherentie artikel 4 tussen de eerste en tweede alinea met betrekking tot veiligheidsdossier en veiligheidsoptiedossier oplossen.

28. In artikel 5 ‘alternatief’ vervangen door ‘ander’

29. In artikel 10 §2: radioactieve ‘stoffen’ in plaats van radioactief ‘materiaal‘.

30. Het FANC dient met betrekking tot artikel 11, eerste alinea, punt 3 te overwegen of een beperking tot ‘Belgische verzender’ een meer realistische optie is.

FANC besluit met betrekking tot hoofdstuk 4 van het KB

31. Artikel 9: de activiteit beperking in alinea 1 1. en alinea 2 3. als volgt formuleren: 3000A1 of 3000A2, naargelang het geval, of 1000TBq.

32. FANC dient na te gaan in welke mate de aanvraagdossiers voor erkenning of vergunning waar van toepassing beveiligingsmaatregelen of een beveiligingsplan dienen te omvatten.

Sleutelwoorden en MeSH descriptor terms[2]

Mesh terms*
Radioprotection

Keywords	Sleutelwoorden	Mots clés	Schlüsselwörter
Radioprotection	Stralingenbestralingen	Radioprotection	Strahlenschutz
Transport	Vervoer	Transport	Transport
Hazardous material	gevaarlijke goederen	Matière dangereuse	Gefahrgut

MeSH (Medical Subject Headings) is de thesaurus van de NLM (National Library of Medicine) met gecontroleerde trefwoorden die worden gebruikt voor het indexeren van artikelen voor PubMed http://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh.

[2] De Raad wenst te verduidelijken dat de MeSH-termen en sleutelwoorden worden gebruikt voor referentiedoeleinden en een snelle definitie van de scope van het advies. Voor nadere inlichtingen kunt u het hoofdstuk "methodologie" raadplegen.

III METHODOLOGIE

Na analyse van de vraag hebben het College en, in voorkomend geval, de voorzitter van het domein ioniserende stralingen de nodige expertises bepaald. Op basis hiervan werd een *ad-hoc*werkgroep opgericht met deskundigen in de volgende disciplines: stralingsbescherming en internationale reglementering en vervoerspraktijk van radioactieve stoffen. De experten van het FANC werden door de werkgroep gehoord, zonder delibererende inbreng in het advies. De experten van de werkgroep hebben een algemene belangenverklaring en een *ad-hoc*verklaring ingevuld en de Commissie voor Deontologie heeft het potentieel risico op belangenconflicten beoordeeld.

Het advies berust op het oordeel van de experten en is uiteraard mede gebaseerd op de internationale regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, de radioactieve stoffen in 't bijzonder, voor de verschillende transportmodes (weg-, spoor-, binnenwateren-, lucht- en maritiem vervoer). Door de toetreding tot de onderscheiden internationale verdragen en overeenkomsten is ons land gebonden aan de strikte toepassing van deze regelgeving bij internationaal vervoer (ADR – wegvervoer, RID – spoorvervoer, ADN – vervoer over binnenwateren, IMDG code – maritiem vervoer en Technische Instructies ICAO – luchtvervoer). Bovendien legt de Europese Richtlijn 2008/68/EG betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land de toepassing van de corresponderende internationale reglementeringen ook op voor het nationaal vervoer binnen de Lidstaten. Deze bindende reglementeringen worden tweejaarlijks aangepast aan de nieuwe transportnoden, nieuwe inzichten en technologische evoluties, en ook als gevolg van de lessen die getrokken worden uit ongevallen en incidenten die zich bij het vervoer hebben voorgedaan. De gemeenschappelijke stam van niet-mode gebonden voorschriften wordt gecoördineerd door de Verenigde Naties (VN) die aanbevelingen formuleert voor het vervoer van gevaarlijke goederen in het zogenaamde "*Orange Book*". Voor wat de radioactieve stoffen betreft wordt hiervoor beroep gedaan op het IAEA dat haar aanbevelingen publiceert in de '*Specific Safety Requirements Serie*' als SSR-6 publicatie, '*Requirements for the safe transpor*t of *radioactive material*'. Dit laatste document wordt tweejaarlijks geëvalueerd en gereviseerd wanneer nieuwe elementen leiden tot bijkomende of gewijzigde vereisten die voldoende belangrijk worden geacht door de Lidstaten. Het advies houdt rekening met de frequente aanvullingen en wijzigingen van deze bindende vervoersreglementeringen met onmiskenbare impact op de aanpak die gevolgd werd bij het opstellen van het ontwerp KB.

Na goedkeuring van het advies door de werkgroep werd het advies tenslotte gevalideerd door het College.

IV UITWERKING EN ARGUMENTATIE

Lijst van afkortingen

ADN	Internationaal Verdrag betreffende het Internationaal vervoer van gevaarlijke stoffen over de Binnenwateren
ADR	Europees Verdrag betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over de weg
ARBIS	koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, de werknemers en het leefmilieu tegen de gevaren van ioniserende stralingen
EG	Europese Gemeenschap (nu: EU - Europese Unie)
Euratom	Europese Gemeenschap voor Atoomenergie
FANC	Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle
HGR	Hoge Gezondheidsraad
ICAO	Internationale Organisatie voor Burgerluchtvaart, vaardigt de Technische Instructies voor de veiligheid van het luchtvrachtvervoer van gevaarlijke stoffen uit
IMDG	Internationale Maritieme Code voor gevaarlijke stoffen van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO)
IRRS	*Integrated Regulatory Review Service* van het IAEA, die de werking van de Belgische bevoegde overheid aan een uitgebreide peer review heeft onderworpen eind 2013.
KB	koninklijk besluit
RID	Reglement betreffende het internationale spoorwegvervoer van gevaarlijke goederen, bijlage I van het Verdrag betreffende het internationale spoorwegvervoer (COTIF)
VN	Verenigde Naties
IAEA	Internationaal Atoom Energie Agentschap

1 Algemene beoordelingselementen

1.1 Algemene aanpak van het ontwerp

Het ontwerp heeft niet de bedoeling de vereisten van de modale internationale reglementeringen voor het vervoer van radioactieve stoffen in een koninklijk besluit te hernemen. Deze vereisten zijn op zich juridisch bindend op grond van de toetreding van ons land tot de onderliggende Verdragen en Overeenkomsten. Deze teksten zijn toegankelijk via de websites van de betrokken internationale organisaties en van de federale en regionale diensten bevoegd voor de betrokken vervoermodes.
Dit is onder meer ook het geval met betrekking tot de afzenders. Niettegenstaande hun belangrijke verantwoordelijkheden inzake veiligheid van het vervoer, blijven deze volledig afwezig in dit ontwerp KB. De afzender is verantwoordelijk voor een correcte karakterisatie en classificatie van de te vervoeren radioactieve stoffen, het gebruik van een correcte verpakking en de aflevering van een correct geladen en gelabeld collo aan de vervoerder. Deze benadering vindt zijn grondslag in het feit dat deze voorbereidende operaties voorafgaand aan het vervoer plaatsgrijpen binnen een vergunde inrichting en als dusdanig deel uitmaken van de activiteiten die in de inrichting plaatsgrijpen en onder toezicht staan van de dienst voor fysische controle en voor wat betreft de technische vereisten van het vervoerreglement onder toezicht van de veiligheidsadviseur. Deze controles zijn trouwens expliciet in de taken van de fysische controle in artikel 23 van het ARBIS opgenomen. Uiteraard blijft het inspectie- en auditprogramma van het FANC met betrekking tot het vervoer eveneens deze ingedeelde inrichtingen als afzender van radioactieve stoffen omvatten om na te gaan of deze afzenders in praktijk hun verantwoordelijkheden inzake vervoersveiligheid op correcte wijze nakomen.

Het ontwerp focust daarentegen op de interacties tussen de vervoeroperatoren en de bevoegde overheid.

Hoofdstukken 1 en 2 vormen een inleiding met toepassingsgebied en definities.

In Hoofdstuk 3 van het ontwerp wordt de omzetting van Richtlijn 2008/68/EG gerealiseerd en worden een aantal bevoegdheden aan het FANC toegekend inzake veiligheid en beveiliging bij het vervoer, o.m. in het kader van voornoemde richtlijn.

Hoofdstuk 4 regelt de erkenning van vervoerders aangevuld met transport gebonden vergunningen hetzij overeenkomstig de internationale vervoerreglementering, hetzij voor de transporten die bijkomend onder vergunningsplicht worden geplaatst door het FANC en door het FANC vereiste transportmeldingen. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan artikel 4 van de FANC wet die het vervoer van radioactieve stoffen onderwerpt aan de erkenning van de vervoerder door het FANC (Wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle). Het FANC heeft deze erkenning gekoppeld aan een aantal omkaderende vereisten inzake goedkeuringen en vergunningen.

Hoofdstuk 5 zorgt voor het eerst in expliciete regelgeving voor onderbrekingen van het vervoer op ons grondgebied, wanneer aansluitend vervoer en/of wisseling van vervoersmode nodig is. Deze onderbrekingen worden aan voorwaarden onderworpen en onderbrekingssites dienen door het FANC erkend te worden.

Dit is eveneens het geval voor hoofdstuk 6 dat organisaties, betrokken bij het overladen van zendingen met radioactieve stoffen bij wisseling van vervoermiddel en de kortdurende tussentijdse opslag van deze goederen in transit, aan erkenning door het Agentschap onderwerpt.

In de hoofdstukken 7 t/m 11 van het ontwerpbesluit worden de procedures vastgelegd voor diverse goedkeuringen die bij de bevoegde overheid moeten aangevraagd worden en meldingen die door de onderscheiden operatoren aan het FANC dienen te gebeuren op grond van de internationale modale vervoersreglementeringen.

Hoofdstuk 12 omvat een aantal slotbepalingen met als belangrijkste artikel een aanvulling van bepalingen van artikel 23.1 van het ARBIS inzake de fysische controle opdrachten bij een vervoerder, een goederen afhandelingsbedrijf en een onderbrekingssite.

De HGR is van oordeel dat dit ontwerp in samenhang met de bepalingen van het ARBIS alle bij het vervoer betrokken operatoren die verantwoordelijkheden dragen met betrekking tot de veiligheid en beveiliging van het vervoer terecht aan voorwaarden onderwerpt, met inbegrip van de maatregelen die de stralingsbescherming van het betrokken personeel, bevolking en het leefmilieu moeten waarborgen. Hierbij wordt een graduele benadering gevolgd met erkenningen beperkt tot bepaalde groepen van radioactieve stoffen waardoor de administratieve lasten en complexiteit van een erkenningsdossier evenredig blijven met de risico's van de betrokken stoffen. Bijkomende goedkeuringen en vergunningen worden beperkt tot het vervoer van belangrijke hoeveelheden radioactieve stoffen en de splijtstoffen. Deze graduele benadering wordt gevolgd in de vereisten van de internationale vervoersreglementeringen en is tevens een vereiste, ook voor het vervoer van radioactieve stoffen, van Richtlijn 2013/59/Euratom (Basisnormen stralingsbescherming – considerans 36 en art. 24). De structuur van het ontwerp is op een gebruiksvriendelijke wijze, opgebouwd volgens de specifieke rol van een vervoeroperator. Hierdoor kunnen de onderscheiden operatoren op eenvoudige manier de bepalingen identificeren die op hen van toepassing zijn. Het ontwerp focust in belangrijke mate op de te volgen procedures voor erkenningen, vergunningen en goedkeuringen door het FANC, terwijl het ontwerp besluit aan het FANC toelaat om de technische vereisten en dossiersamenstelling in FANC besluiten te kunnen vastleggen. Dit komt tegemoet aan de aanbeveling 3 van de IRRS missie: '*The Government should broaden the authority of the regulatory body to issue binding technical regulations* (e.g. FANC decrees) for nuclear facilities and activities'. Deze benadering wordt ook als noodzakelijk beschouwd om op soepele wijze de frekwente aanpassingen in de internationale vervoersreglementering te kunnen implementeren zodat er meestal geen noodzaak zal zijn tot aanpassingen in het KB zelf.

1.2 Stralingsbeschermingsaspecten.

Bij het vervangen van Hoofdstuk VII van het ARBIS door een afzonderlijk KB met betrekking tot het vervoer van radioactieve stoffen dient er nauwlettend te worden op toegezien dat de samenhang met de bepalingen van het ARBIS zelf intact blijft, in het bijzonder voor wat betreft de bepalingen van Hoofdstuk III van het ARBIS, dat de basisnormen betreffende de bescherming tegen blootstelling aan ioniserende stralingen, de medische en fysische controle, de opleidingsvereisten en de algemene beschermingsmiddelen omvat. Het vervoer blijft overeenkomstig richtlijn 2013/59/Euratom een handeling die vanuit stralingsbescherming oogpunt onderworpen blijft aan officiële controle bestaande uit kennisgeving, vergunning en passende inspecties volgens een graduele aanpak. Het ontwerp KB vormt de omzetting van deze richtlijn voor het vervoer van radioactieve stoffen.
Op grond van het behoud in artikel 1 van het vervoer binnen het toepassingsgebied van het ARBIS blijven de bepalingen van het ARBIS van toepassing op het vervoer. Om deze koppeling met het ARBIS expliciet tot uiting te laten komen in het ontwerp KB is het aangewezen om artikel 2 van dit ontwerp als volgt te formuleren: 'Onverminderd de bepalingen van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen is dit besluit van toepassing op….'.

De invoering van stralingsbeschermingsprogramma's die door de dienst voor fysische controle worden goedgekeurd en de specifieke definiëring van de vereisten voor fysische controle bij alle betrokken vervoersoperatoren houdt een versterking in van het toezicht op de stralingsbescherming van de betrokken werknemers, bevolking en het leefmilieu.

1.3 Rechtszekerheidsaspecten

Het invoeren van formele procedures voor de aanvragen voor goedkeuringen die voortvloeien uit de internationale vervoersreglementeringen, voor de erkenning van vervoerders, voor de erkenning van onderbrekingssites en erkenning van afhandelingsbedrijven belast met laden en ontladen van vervoermiddelen die radioactieve stoffen vervoeren, onbestaande in Hoofdstuk VII van het ARBIS, zal de rechtszekerheid voor de betrokken operatoren alsook deze voor het FANC zelf sterk verbeteren. Onder de huidige reglementering kan het FANC maatregelen met betrekking tot onderbrekingen van het vervoer en afhandeling op overlaadplaatsen enkel opleggen via de vervoergunning, maatregelen die in strikte zin niet onder de verantwoordelijkheid van de vervoerder vallen.

1.4 Aansprakelijkheidsverzekeringen

Het is vrij opvallend dat in het ontwerp KB noch in de bijhorende FANC besluiten geen enkele verplichting tot het afsluiten van een aansprakelijkheidsverzekering is opgenomen, noch enig bewijs van dergelijke verzekering deel uitmaakt van de te verstrekken gegevens bij erkennings- en vergunningsaanvragen voor vervoeroperatoren. Schadeloosstelling in geval van incident/ongeval vormt toch het sluitstuk van het veiligheidsbeleid ten aanzien van de bevolking en het leefmilieu.
De verzekeringsverplichting bij nucleaire materialen, nucleair afval en radioactieve stoffen gewonnen uit bestraalde splijtstoffen wordt geregeld op basis van het Verdrag van Parijs en aanvullend Verdrag van Brussel en de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het vlak van kernenergie. Dit valt volledig onder de bevoegdheid van de FOD Economie, o.m. ook de erkenning van een vervoerder als nucleair exploitant, voorwaarde voor een vervoerder om onder dit systeem verzekeringen te kunnen afsluiten. Voor sommige punctuele transporten wordt de nucleaire aansprakelijkheidsverzekering effectief door de als nucleaire exploitant erkende vervoerder afgesloten. Dergelijke verzekering dekt alle handelingen tijdens het volledige traject vanaf de afzender tot de bestemmeling.
Ook al heeft het FANC bij de klassieke burgerlijke aansprakelijkheidsverzekeringen geen enkele bevoegdheid om de gewaarborgde bedragen voor schadeloosstelling te beoordelen, dan nog kan het FANC zich niet veroorloven om erkenningen en/of vergunningen af te leveren aan vervoeroperatoren, waarbij later zou blijken dat ze geen dergelijke verzekering hebben afgesloten, of een verzekering hebben afgesloten waarbij de gevolgen van ioniserende stralingen of radioactieve besmettingen in de polis worden uitgesloten.

De HGR beveelt dan ook aan dat een burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering een verplichting uitmaakt voor alle vervoeroperatoren die rechtstreeks betrokken zijn bij het geheel van de vervoeroperaties, inclusief onderbrekingssites en afhandelingsbedrijven.

1.5 Organisatie betrokken bij het multimodaal vervoer.

Doorheen de volledige tekst van het ontwerpbesluit met inbegrip van de bijhorende ontwerpen van FANC besluit worden beginnend bij de definitie in artikel 5.20, de ontlaad en laadoperaties van vervoermiddelen zonder verandering van vervoersmode, zoals dit bijvoorbeeld veelvuldig gebeurt op luchthavens en havenkaaien uitgesloten van de toepasselijke bepalingen op dergelijke operaties, terwijl voor vergelijkbare operaties met verandering van vervoersmode deze wel op hen van toepassing zijn.
De HGR kan het FANC volgen daar waar wordt gesteld dat overlaadoperaties tussen voertuigen bij het wegvervoer eerder in daartoe vergunde inrichtingen dienen te gebeuren (is voornamelijk het geval bij de collectieve aanvoer en verdere distributie van radioactieve stoffen voor medische en industriële toepassingen). De HGR is ervan overtuigd dat een uitsluiting van overlaadoperaties binnen dezelfde vervoersmode op luchthavens en maritieme havens door deze definitie te koppelen aan het multimodaal karakter van de uit voeren operaties niet kan verantwoord worden. De HGR beveelt dan ook aan om in deze definitie de koppeling met het multimodaal karakter van de operaties te verwijderen, desgevallend met uitsluiting van de voertuigwissels bij het wegvervoer.
Een vergelijkbare onnodige beperking is te vinden in het multimodaal karakter verbonden met de definitie van opslag in transit onder artikel 5.25.
Dit heeft uiteraard gevolgen doorheen de volledige tekst beginnend bij artikel 7 en verder de hoofding bij Afdeling 4.9 die niet compatibel is met wat in artikel 61 wordt bepaald. Het volledige hoofdstuk 6 is onnodig beperkt tot operaties met multimodaal karakter.
Voor de uitvoeringsbesluiten geldt dezelfde bemerking voor artikel 4.14 van het ontwerpbesluit ter uitvoering van hoofdstuk 4 van het ontwerp KB en voor het volledige ontwerp FANC besluit ter uitvoering van hoofdstuk 6 van het ontwerp KB.

2 Artikelsgewijze bespreking

2.1. De HGR stelt vast dat de vereisten van dit ontwerp KB in belangrijke mate gestuurd worden door de internationale vervoersreglementeringen.

2.2 Artikel 1 stelt dat door middel van dit besluit twee Europese Richtlijnen gedeeltelijk worden omgezet.

2.3 In artikel 2 wordt in het Nederlands de term radioactieve ‘materialen’ gebruikt. In de meeste andere artikelen wordt de term radioactieve ‘stoffen’ gebruikt. Doorheen de tekst wordt best voor een uniforme terminologie gekozen.

2.4 Artikel 3 sluit het vervoer in opdracht van de Minister voor Defensie of uitgevoerd door de Belgische of een buitenlandse krijgsmacht uit van het toepassingsgebied. Deze formulering suggereert dat dit vervoer door een buitenlandse krijgsmacht zonder kennisgeving en a fortiori zonder toelating of vergunning van de Minister van Defensie kan plaatsgrijpen. In het ARBIS worden de militaire inrichtingen uitgesloten van het toepassingsgebied, behalve voor wat betreft de bescherming van de werkers van de externe ondernemingen. Bij het vervoer daarentegen worden de externe vervoerders in opdracht van defensie volledig buiten beschouwing gelaten
Uit onderstaande definities blijkt dat militaire voertuigen of voertuigen die onder de verantwoordelijkheid vallen van Defensie uitgesloten worden van het ADR

(Definitie ADR Verdrag) onder "voertuigen", de auto's, gelede voertuigen, aanhangwagens en opleggers, zoals deze zijn omschreven in artikel 4 van het Verdrag inzake het wegverkeer van 19 september 1949, met uitzondering van de

voertuigen die toebehoren aan de Krijgsmacht van een Verdragspartij, of die zich onder de verantwoordelijkheid van die Krijgsmacht bevinden;

(Richtlijn 2008/68/EG) 7° overweging

Noch zou deze richtlijn van toepassing moeten zijn op vervoer van gevaarlijke goederen onder rechtstreekse en feitelijke verantwoordelijkheid of onder rechtstreeks en feitelijk toezicht van de strijdkrachten. Het vervoer van gevaarlijke goederen door commerciële contractanten namens de strijdkrachten moet evenwel onder de werkingssfeer van deze richtlijn vallen, tenzij de contractuele taken worden uitgevoerd onder rechtstreekse, feitelijke verantwoordelijkheid of onder rechtstreeks, feitelijk toezicht van de strijdkrachten.

De richtlijn is niet van toepassing op het vervoer van gevaarlijke goederen:
a)door voertuigen, wagens of vaartuigen die eigendom zijn van of onder de verantwoordelijkheid vallen van de strijdkrachten

De HGR vraagt zich af op welke wijze Defensie zijn verantwoordelijkheid met betrekking tot de vervoersveiligheid naar bevolking en milieu invult in 't bijzonder naar de externe werkers en hun werkwijze wanneer een externe onderneming belast wordt met het vervoer. De voorwaarden voor een uitsluiting van externe contractanten zijn duidelijk, zowel in het hier aangehaalde ADR als in de richtlijn: uitvoering van hun taken onder de rechtstreekse verantwoordelijkheid of onder rechtstreeks feitelijk toezicht van de strijdkrachten. In welke mate worden aan een externe contractant voorwaarden opgelegd op het vlak van werkwijzen en stralingsbescherming? De HGR beveelt aan hierover duidelijkheid te scheppen en indien niet voldaan is aan bovenstaande vereisten een akkoord met Defensie na te streven waarin voorzien wordt dat de externe vervoerder over een erkenning beschikt van voldoende niveau volgens dit ontwerp KB en de opvolging van de externe werknemers eveneens overeenkomstig deze erkenning en de bepalingen van het ARBIS gebeuren.

2.5 In artikel 4.7 wordt de franse tekst beter als volgt opgesteld: '… n'est pas supérieure *à la valeur d'autre limite d'activité approuvée pour un envoi exempté*'

2.6 In art.5.14 wordt voor de vrijstellingsniveaus verwezen naar de tabellen van het ARBIS. Deze tabellen zijn niet identiek met de vrijstellingstabellen in de internationale transportreglementeringen. Deze laatste zijn veel uitgebreider dan deze van het ARBIS. Door te verwijzen naar de tabellen in de modale vervoersreglementeringen loopt men automatisch in lijn met de internationale context en men is sowieso verplicht deze modale reglementeringen toe te passen ook voor nationaal vervoer gezien de Europese richtlijn. De verwijzing naar het ARBIS dient dan ook vervangen te worden door een verwijzing naar de vrijstellingstabellen van de internationale vervoersreglementeringen. Indien noodzakelijk geacht wordt kan in een voetnoot bij de ARBIS tabellen toegevoegd worden dat voor het vervoer de meer uitgebreide tabellen van het internationaal vervoersreglement van toepassing zijn.

2.7 De in artikel 5.24 aangegeven definitie voor het veiligheidsoptiedossier leunt heel sterk aan bij de definitie die aan een veiligheidsdossier kan worden gegeven: namelijk dossier waarin wordt aangetoond dat het model van collo voldoet aan de toepasselijke reglementaire vereisten en de veiligheidsfuncties worden

gegarandeerd (“démontre …. sont garanties”) (zie art. 2 ontwerp FANC besluit omtrent hoofdstukken 7,8 en 9 van het ontwerp KB).

Art. 4 laatste alinea van hetzelfde ontwerp FANC besluit zegt beter dan de gegeven definitie dat het bij het veiligheidsoptiedossier gaat om de keuzes van methodes/normen die zullen worden gebruikt om de conformiteit van het model aan te tonen en dus voorafgaand aan het finaal opstellen van het veiligheidsdossier waarbij de ontwerper aantoont dat de conformiteit met de reglementaire vereisten effectief verzekerd is.

2.8 Artikel 12 voorziet in een ruime bevoegdheid van het FANC om de erkennings- en vergunningsvoorwaarden te wijzigen en aan te vullen, waarvoor in tegenstelling met de voorwaarden bij de erkenning en de vergunning geen omschrijving is aangegeven (zie artikels 27, 37, 44 van het ontwerp KB). Dient hier dan ook geen mogelijkheid voorzien te worden voor de betrokken operatoren om gehoord te worden door het FANC, desnoods zonder opschorting van de wijzigingen of nieuwe voorwaarden? Een alternatieve mogelijkheid bestaat erin om in de tekst van beide alinea’s een inperking als volgt in te voeren: ‘… voorwaarden opleggen *die voortvloeien uit de ervaringsfeedback en/of specifieke omstandigheden*’. Het kan zelfs gaan over een verstrenging van bestaande veiligheidsvoorschriften uit de internationale vervoersreglementering, indien hiervoor voorafgaandelijk het akkoord van de Europese Commissie werd bekomen. (art. 5.2 van Richtlijn 2008/68/EG)

2.9 De eerste alinea van artikel 13 is rechtstreeks overgenomen uit Richtlijn 2008/68/EG. De inperking tot andere redenen dan de veiligheid tijdens het vervoer vloeit voort uit de internationale vervoersreglementeringen die geacht worden de veiligheid van het vervoer te verzekeren en die door een Europese Richtlijn niet kunnen geamendeerd worden. De terminologie ‘regelen’ is in deze context niet de beste keuze. ‘…. aan bijkomende maatregelen onderwerpen ’ kan daarbij een betere keuze zijn. Hierdoor verkrijgt het FANC zeer brede bevoegdheden die niet nader bepaald worden. De HGR meent dat een nadere omschrijving van de aard en domeinen waarbinnen deze bevoegdheid kan uitgeoefend worden aangewezen is.

2.10 Artikel 16 in het Nederlands als volgt aanpassen: ‘…. Duits worden *opgesteld* … ‘

2.11 Eerste alinea artikel 22 kan beter specifiëren waarop het FANC zich zal baseren voor de indeling in UN groepen, door aan te vullen met ‘…rekening houdend met *de omvang en specifieke aard van* de risico’s…’

Bemerk dat dit artikel de erkenning koppelt aan één of meerdere UN groepen. De UN groep 2 is zeer ruim en omvat alle radioactieve stoffen uitgezonderd de splijtstoffen, UF6 en de uitgezonderde colli. (zie artikels 2 en 3 van het corresponderende ontwerp FANC besluit). De erkenning op basis van UN groepen kan moeilijkheden opleveren en verplicht alle vervoerders om een uitgebreid erkenningsdossier in te dienen terwijl ze slechts een heel beperkt deel van een de UN groep wensen te vervoeren. Het corresponderende FANC besluit is heel wazig

op dit gebied en suggereert dat ook erkenningen kunnen verleend worden voor een afwijkend pakket UN nummers; (de aanvraag biedt ruimte om hetzij de erkenning te vragen voor UN groepen maar ook voor afzonderlijke UN – nummers.

Indien het de bedoeling is om de erkenning niet uitsluitend aan UN groepen te koppelen dan wordt dit best ook in art. 22 van het ontwerp KB verduidelijkt.

2.12 In artikel 25 is het in Nederlands beter de term '…gerechtvaardigd *wordt* …' te gebruiken. Deze rechtvaardiging door het FANC is slechts nodig wanneer de situatie zich concreet voordoet. Dezelfde bemerking geldt voor meerdere artikels waarin de zinsnede voorkomt (o.a. art. 42,47 …)

2.13 Artikel 40 zijn minimale vereisten omtrent transporten die door het FANC aan vergunning worden onderworpen op hun plaats. Punt 2 kan daartoe aangevuld worden met: ' Deze omvatten minstens de transporten van nucleaire materialen die vanuit beveiligingsoogpunt tot de hoogste categorie behoren, het transport van radioactieve afvalstoffen geviseerd door het KB van 24 maart 2009 tot regeling van de invoer, de doorvoer en de uitvoer van radioactieve stoffen, en de radioactieve stoffen waarvoor het FANC oordeelt dat deze aan specifieke voorwaarden en/of toezicht moeten worden onderworpen vanuit het oogpunt hoeveelheid, blootstellingspotentieel en criticaliteitsrisico.

2.14 Laatste alinea artikel 40 stelt terecht dat het goedkeuringscertificaat geldt als vergunning indien deze laatste eveneens vereist wordt. Dit is echter niet voldoende om elk goedkeuringscertificaat voor het vervoer te assimileren met een vergunning. Indien alle verplichtingen verbonden met een vergunning ook dienen te gelden voor transporten onder een goedkeuringscertificaat voor verzending dan dient dit bij ieder afzonderlijke verplichting verduidelijkt te worden, ofwel dient men een bepaling in te voeren in het KB of in de betrokken uitvoeringsbesluiten die goedkeuringscertificaten voor verzending gelijkstellen met een vergunning. Bijvoorbeeld: de voormeldingsplicht die in artikel 11 punt 5 wordt opgelegd in het FANC ontwerpbesluit omtrent de verplichtingen van de vervoerder spreekt niet langer over goedkeuringscertificaat voor verzending terwijl het logisch zou zijn ook deze laatste aan de voormeldingsplicht te onderwerpen.

2.15 In artikel 41 en volgende wordt nergens gesteld dat aanvragen voor vergunning of goedkeuringscertificaat voor verzending onontvankelijk zijn indien de vervoerder niet beschikt over de erkenning die geldig is voor de betrokken stoffen.

2.16 In de laatste alinea van artikels 90 en 95 worden twee verschillende formuleringen gebruikt zonder aanwijsbare reden.

2.17 Artikel 111 (en ook artikel 116) Een termijn van twaalf maanden voor een validatiecertificaat is bijzonder lang en onredelijk, zeker voor wat sommige ADR validaties betreft. 4 tot 6 maand zou moeten volstaan, temeer dat men de mogelijkheid heeft om een langere termijn te verantwoorden omwille van de technische complexiteit van het dossier.

2.18 Artikel 112 bepaalt dat het FANC de modaliteiten bepaalt voor het afleveren van een goedkeuringscertificaat dan wel een validatiecertificaat.

Hier zou beter toch enige richting aangegeven worden op welke basis het Agentschap kiest voor een goedkeuringscertificaat dan wel voor een validatiecertificaat; bijvoorbeeld de zogenaamde ADR - RID validatie van modellen van collo wanneer het oorspronkelijke goedkeuringscertificaat werd afgeleverd door een bevoegde overheid behorend tot een land dat geen deel uitmaakt van de Verdragsluitende partijen of sommige modellen van collo die aan multilaterale goedkeuring zijn onderworpen die onder de bepalingen van verouderde versies van de regelgeving unilateraal werden goedgekeurd. Mogelijkheid ook voor colli die in beperkte mate vervoerd worden over ons grondgebied?
Het volstaat enkel de minimale keuzecriteria te definiëren, zodat er nog voldoende flexibiliteit blijft voor het FANC uitvoeringsbesluit.

Ook het FANC uitvoeringsbesluit suggereert in artikel 2 een lichtere procedure (validatie?) voor sommige dossiers door geen veiligheidsdossier te vereisen. In het retributiebesluit (tabel 6 in de bijlage) wordt verwezen naar zeer specifieke gevallen waar validatiecertificaten worden afgeleverd. Het verdient aanbeveling om klaarheid te scheppen voor de aanvragers van certificaten.

2.19 In de artikels 117,118 en 119 dient eveneens de verlenging en wijziging van de goedkeuringscertificaten voorzien te worden.

In een artikel 119bis dient eveneens het hoorrecht voor de aanvrager in het KB vastleggen in geval dat de goedkeuring onder de artikels 117,118 of 119 niet of slechts gedeeltelijk kan verleend worden.

2.20 Het artikel 129 beoogt in de eerste plaats, maar niet uitsluitend, Belgische eigenaars, fabricage voor Belgische eigenaars en van verpakkingen waarvoor de goedkeuring van het model van collo initieel wordt aangevraagd in ons land.

2.21 In Artikel 137 moet in de opdrachten voor de fysische controle van vervoerders en organisaties betrokken bij de afhandeling in havens en luchthavens het toezicht op het laden en lossen worden ingevoegd.

2.22 Artikel 140

Het invoegen van een overgangsmaatregel voor lopende aanvragen voor goedkeuringen overeenkomstig hoofdstukken 7 en 8 ingediend vóór inwerkingtreding van deze bepalingen kan nuttig zijn, zodat deze niet opnieuw moeten worden aangevraagd bij de inwerkingtreding van die bepalingen.

7° alinea: De ambtshalve erkenning is automatisch zonder formeel erkenningsbesluit , dus beter: '… ambtshalve erkenning laat ten minste het vervoer toe …'

2.23 Bijlage 6

Is de notie bestraalde kernbrandstof in deze bijlage voldoende éénduidig gedefinieerd, in het perspectief van de definities die in de KB 's van 17 oktober 2011 en 24 maart 2009 worden gehanteerd en waarnaar wordt verwezen in artikel 9 van het ontwerp van FANC besluit met betrekking tot hoofdstuk 4 van dit ontwerp KB.

FANC besluiten

2.24 Een globale verwijzing naar de artikels van het KB (met inbegrip van deze waarvoor het FANC geen modaliteiten moet vastleggen) voor elk FANC uitvoeringsbesluit is weinig transparant. Een verwijzing per groep van uitvoeringsbepalingen naar het betrokken artikel van het KB kan voor de gewenste transparantie zorgen.

FANC besluit met betrekking tot hoofdstukken 7,8 en 9 van het KB

2.25 In artikel 4 wordt in de eerste alinea gesproken van een veiligheidsdossier, terwijl er in de tweede alinea naar verwezen wordt als veiligheidsoptiedossier. Dit zijn duidelijk twee verschillende dossiers.

2.26 Artikel 5: Gebruikte terminologie 'alternatief' vrijstellingsniveau is in tegenspraak met de term 'ander' gebruikt in het KB op basis van de terminologie gebruikt in de vertaalde versie van het ADR.

2.27 Artikel 10 §2: radioactieve stoffen in plaats van radioactief materiaal

2.28 Artikel 11, eerste alinea, punt 3: ' verzender' kan ook buitenlander zijn. Dient dit niet beperkt te worden tot 'Belgische verzender', omdat een verplichting op een buitenlandse onderdaan niet eenvoudig af te dwingen is.

FANC besluit met betrekking tot hoofdstuk 4 van het KB

2.29 Artikel 9: De activiteitsbeperking in alinea 1 1. en alinea 2 3. wordt in de internationale reglementering geformuleerd als volgt: 3000A1 of 3000A2, naargelang het geval, of 1000TBq omdat de beperking afhankelijk is van het al dan niet onder speciale vorm zijn van de radioactieve stoffen.

2.30 In de samenstelling van de aanvraag- en vergunningsdossiers is geen enkele verwijzing naar beveiligingsmaatrelen noch naar een beveiligingsplan terug te vinden, ook wanneer het stoffen betreft die niet onder het KB van 17 oktober 2011 betreffende de fysieke beveiliging van kernmateriaal vallen.

V REFERENTIES

- Belgisch Koninkrijk. Wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het vlak van kernenergie. BS van 31 juli 1985.
- Belgisch Koninkrijk. Wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle. BS van 29 juli 1994. Internet: http://controlatom.kasper.be/accounts/140/attachments/nl_fr/wet_15_april_1994_nl_fr.pdf
- Belgisch Koninkrijk. Koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen. BS van 30 augustus 2001.
- Belgisch Koninkrijk. Koninklijk besluit van 17 oktober 2011 betreffende de fysieke beveiliging van kernmateriaal. BS van 08 november 2011. Internet: http://afcn.fgov.be/GED/00000000/2900/2952.pdf
- Europese Unie. Reglement betreffende het internationale spoorwegvervoer van gevaarlijke goederen (RID), bijlage I van het Verdrag betreffende het internationale spoorwegvervoer (COTIF). Vilnius; 1999.
- Europese Unie. Richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 2008 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land.
- Europese Unie. Richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad van 5 december 2013 tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming tegen de gevaren verbonden aan de blootstelling aan ioniserende straling en houdende intrekking van de Richtlijnen 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/43/Euratom en 2003/122/Euratom.
- Europees Verdrag betreffende vervoer van gevaarlijke goederen over de weg (ADR). BS van 18 december 2014. Internet: http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article.pl?caller=summary&numac=2014014926&pub_date=2014-12-18&language=nl&view_ann=1&urlimage=/mopdf/2014/12/18_1.pdf#Page1
- IAEA – International Atomic Energy Agency. Regulations for the safe transport of radioactive material (Specific Safety Requirements SSR-6 – IAEA); 2012. Internet: http://www-pub.iaea.org/MTCD/Publications/PDF/Pub1570_web.pdf.
- IMO - Internationale Maritieme Organisatie. Internationale Maritieme Code voor gevaarlijke stoffen. Internet: https://nl.wikipedia.org/wiki/Internationale_Code_voor_het_vervoer_van_gevaarlijke_stoffen_over_zee
- Internationale Organisatie voor Burgerluchtvaart – ICAO. Technische Instructies voor de veiligheid van het luchtvrachtvervoer van gevaarlijke stoffen.
- Internationaal Verdrag van 26 mei 2000 betreffende het Internationaal vervoer van gevaarlijke stoffen over de Binnenwateren (ADN). Genève. Internet: http://wetten.overheid.nl/BWBV0001586/2017-01-01.
- United Nations. Recommendations on the Transport of Dangerous Goods, Model Regulations (Orange Book). Internet: https://www.oecd.org/chemicalsafety/risk-assessment/48772773.pdf
- Verdrag van 29 juli 1960 inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie; BS van 23 augustus 1960. Internet: http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=1960072930&table_name=wet

- Verdrag van 31 januari 1963 tot aanvulling van het Verdrag van Parijs van 29 juli 1960 inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie, en bijlage. Internet: http://wetten.overheid.nl/BWBV0001019/1979-12-28

VI SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP

De samenstelling van het Bureau en het College alsook de lijst met de bij KB benoemde experten is beschikbaar op de website van de HGR: wie zijn we?.

Al de experten hebben ***op persoonlijke titel*** aan de werkgroep deelgenomen. Hun algemene belangenverklaringen alsook die van de leden van het Bureau en het College kunnen worden geraadpleegd op de website van de HGR (belangenconflicten).

De volgende experten hebben hun medewerking en goedkeuring verleend bij het opstellen van het advies. Het voorzitterschap werd waargenomen door **Erik COTTENS** en het wetenschappelijk secretariaat door Eric JADOUL.

COTTENS Erik	Stralingsbescherming en vervoer	FANC
MONSIEURS Myriam	Stralingsbescherming, Fysische Controle	UGent
PERSYN Koen	Fysische controle	Controlatom
SAMAIN Jean-Paul	Wet en regelgeving, stralingsbescherming, nucleaire veiligheid en milieu	FANC
SANNEN Herman	Stralingsbescherming	Transnubel
VANMARCKE Hans	Stralingsbescherming, Radioécologie,	SCK-CEN
VERMEERSCH Fernand	Stralingsbescherming	SCK-CEN
VEUCHELEN Ludo	Publieke en Internationaal Recht	UGent

Les administrations et/ou les Cabinets ministériels suivants ont été entendus :

BLOMMAERT Walter	Nucleaire veiligheid expert	FANC
BRAECKEVELDT Marnix		NIRAS
LIEBENS Martine		FANC

Over de Hoge Gezondheidsraad (HGR)

De Hoge Gezondheidsraad is een federaal adviesorgaan waarvan de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu het secretariaat verzekert. Hij werd opgericht in 1849 en geeft wetenschappelijke adviezen i.v.m. de volksgezondheid aan de ministers van Volksgezondheid en van Leefmilieu, aan hun administraties en aan enkele agentschappen. Hij doet dit op vraag of op eigen initiatief. De HGR probeert het beleid inzake volksgezondheid de weg te wijzen op basis van de recentste wetenschappelijke kennis.

Naast een intern secretariaat van een 25-tal medewerkers, doet de Raad beroep op een uitgebreid netwerk van meer dan 500 experten (universiteitsprofessoren, medewerkers van wetenschappelijke instellingen, praktijkbeoefenaars, enz.), waarvan er 300 tot expert van de Raad zijn benoemd bij KB; de experts komen in multidisciplinaire werkgroepen samen om de adviezen uit te werken.

Als officieel orgaan vindt de Hoge Gezondheidsraad het van fundamenteel belang de neutraliteit en onpartijdigheid te garanderen van de wetenschappelijke adviezen die hij aflevert. Daartoe heeft hij zich voorzien van een structuur, regels en procedures die toelaten doeltreffend tegemoet te komen aan deze behoeften bij iedere stap van het tot stand komen van de adviezen. De sleutelmomenten hierin zijn de voorafgaande analyse van de aanvraag, de aanduiding van de deskundigen voor de werkgroepen, het instellen van een systeem van beheer van mogelijke belangenconflicten (gebaseerd op belangenverklaringen, onderzoek van mogelijke belangenconflicten en een Commissie voor Deontologie) en de uiteindelijke validatie van de adviezen door het College (eindbeslissingsorgaan van de HGR, samengesteld uit 30 leden van de pool van benoemde experten). Dit coherent geheel moet toelaten adviezen af te leveren die gesteund zijn op de hoogst mogelijke beschikbare wetenschappelijke expertise binnen de grootst mogelijke onpartijdigheid.

Na validatie door het College worden de adviezen overgemaakt aan de aanvrager en aan de minister van Volksgezondheid en worden ze gepubliceerd op de website (www.hgr-css.be). Daarnaast wordt een aantal onder hen gecommuniceerd naar de pers en naar bepaalde doelgroepen (beroepsbeoefenaars in de gezondheidssector, universiteiten, politiek, consumentenorganisaties, enz.).

Indien u op de hoogte wilt blijven van de activiteiten en publicaties van de HGR kunt u een mail sturen naar info.hgr-css@health.belgium.be.

www.hgr-css.be

Deze publicatie mag niet worden verkocht.

federale overheidsdienst

**VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**